

Zbiór Orzeczeń

Sprawa C-490/19

**Syndicat interprofessionnel de défense du fromage Morbier
przeciwko
Société Fromagère du Livradois sas**

[wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym złożony przez Cour de cassation (sąd kasacyjny, Francja)]

Wyrok Trybunału (piąta izba) z dnia 17 grudnia 2020 r.

Odesłanie prejudycjalne – Rolnictwo – Ochrona oznaczeń geograficznych i nazw pochodzenia produktów rolnych i środków spożywczych – Rozporządzenie (WE) nr 510/2006 – Rozporządzenie (UE) nr 1151/2012 – Artykuł 13 ust. 1 lit. d) – Praktyka mogąca wprowadzać konsumenta w błąd co do prawdziwego pochodzenia produktu – Powielenie kształtu lub wyglądu charakteryzującego produkt, którego nazwa jest chroniona – Chroniona nazwa pochodzenia (ChNP) „Morbier”

1. *Rolnictwo – Jednolite ustawodawstwo – Ochrona oznaczeń geograficznych i nazw pochodzenia produktów rolnych i środków spożywczych – Rozporządzenia nr 510/2006 i 1151/2012 – Ochrona zarejestrowanych nazw – Zakres – Działania inne niż używanie przez osobę trzecią zarejestrowanej nazwy – Objęcie zakresem stosowania (rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady nr 1151/2012, art. 13 ust. 1; rozporządzenie Rady nr 510/2006, art. 13 ust. 1)*

(zob. pkt 31 i sentencja)

2. *Rolnictwo – Jednolite ustawodawstwo – Ochrona oznaczeń geograficznych i nazw pochodzenia produktów rolnych i środków spożywczych – Rozporządzenia nr 510/2006, 1151/2012 – Ochrona zarejestrowanych nazw – Praktyka mogąca wprowadzać konsumenta w błąd co do prawdziwego pochodzenia produktu – Pojęcie – Powielenie kształtu lub wyglądu charakteryzującego produkt objęty zarejestrowaną nazwą – Objęcie zakresem stosowania – Warunek – Kryteria oceny [rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady nr 1151/2012, art. 13 ust. 1; rozporządzenie Rady nr 510/2006, art. 13 ust. 1 d)]*

(zob. pkt 33, 36–41 i sentencja)

Streszczenie

W pewnych okolicznościach prawo Unii zakazuje powielania kształtu lub wyglądu produktu chronionego ChNP

Należy przeprowadzić ocenę tego, czy to powielenie może wprowadzać konsumenta w błąd, uwzględniając przy tym wszystkie mające znaczenie czynniki, w tym sposób prezentacji i sprzedaży rozpatrywanego produktu klientom oraz kontekst faktyczny sprawy

Począwszy od dnia 22 grudnia 2000 r. produkowany we francuskiej Jurze ser „Morbier” jest objęty chronioną nazwą pochodzenia (ChNP). Charakteryzuje się on poziomym czarnym paskiem dzielącym ser na dwie części. O tym czarnym pasku, pierwotnie stanowiącym warstwę węgla drzewnego, jest wyraźnie mowa w opisie tego produktu zawartym w specyfikacji związanej z jego ChNP.

Société Fromagère du Livradois SAS, produkująca ser Morbier od 1979 r., nie znajduje się na obszarze geograficznym, dla którego zastrzeżona została nazwa „Morbier”. Po upływie okresu przejściowego spółka ta używa dla produkowanego przez nią sera nazwy „Montboissié du Haut Livradois”.

W 2013 r. Syndicat interprofessionnel de défense du fromage Morbier (międzybranżowym związkiem na rzecz ochrony sera „Morbier”, zwany dalej „związkiem”) pozwał Société Fromagère du Livradois SAS przed tribunal de grande instance de Paris (sąd pierwszej instancji w Paryżu, Francja). Zdaniem związku Société Fromagère du Livradois narusza prawa związane z ChNP oraz dopuszcza się nieuczciwej i pasożytniczej konkurencji produkując i sprzedając ser mający wygląd produktu objętego ChNP „Morbier”, a w szczególności – czarny pasek. Wniesione przez związek powództwo nie zostało uwzględnione.

Wydanym w 2017 r. wyroku cour d’appel de Paris (sąd apelacyjny w Paryżu, Francja) utrzymał to rozstrzygnięcie w mocy. Zdaniem tego sądu celem uregulowań dotyczących ChNP nie jest ochrona wyglądu produktu lub jego cech charakterystycznych, lecz ochrona jego nazwy, efektem czego uregulowania te nie zabraniają wytwarzania produktu w tej samej technologii. Związek wniósł do sądu odsyłającego skargę kasacyjną od tego wyroku.

W tych okolicznościach Cour de cassation (Francja) zwrócił się do Trybunału z pytaniem dotyczącym wykładni art. 13 ust. 1, odpowiednio rozporządzeń nr 510/2006¹ i 1151/2012², dotyczących ochrony zarejestrowanych nazw. W szczególności nasuwa się pytanie, czy odtworzenie cech fizycznych produktu objętego ChNP może stanowić, bez używania zarejestrowanej nazwy, praktykę mogącą wprowadzić konsumentów w błąd co do prawdziwego pochodzenia produktu, zakazaną w art. 13 ust. 1 lit. d) tych dwóch rozporządzeń. Trybunał stoi zatem po raz pierwszy przed zadaniem dokonania wykładni tych artykułów 13 ust. 1 lit. d).

¹ Rozporządzenie Rady (WE) nr 510/2006 z dnia 20 marca 2006 r. w sprawie ochrony oznaczeń geograficznych i nazw pochodzenia produktów rolnych i środków spożywczych (Dz.U. 2006, L 93, s. 12).

² Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1151/2012 z dnia 21 listopada 2012 r. w sprawie systemów jakości produktów rolnych i środków spożywczych (Dz.U. 2012, L 343, s. 1).

Ocena Trybunału

Trybunał w pierwszej kolejności rozstrzygnął, że zakaz ustanowiony w artykułach 13 ust. 1 rozporządzeń nr 510/2006 i nr 1151/2012 nie ogranicza się do używania przez osobę trzecią wyłącznie zarejestrowanej nazwy. W drugiej kolejności, Trybunał wskazał, że artykuły 13 ust. 1 lit. d) odpowiednio tych dwóch rozporządzeń zakazują powielania kształtu lub wyglądu charakteryzującego produkt objęty zarejestrowaną nazwą, jeżeli powielenie to może doprowadzić konsumenta do przekonania, iż produkt charakteryzujący się tą powieloną cechą jest produktem objętym tą zarejestrowaną nazwą. W tym względzie należy przeprowadzić ocenę tego, czy to powielenie może wprowadzać właściwie poinformowanego oraz dostatecznie uważnego i rozsądnego europejskiego konsumenta w błąd, uwzględniając przy tym wszystkie mające znaczenie czynniki, w tym sposób prezentacji i sprzedaży rozpatrywanego produktu klientom oraz kontekst faktyczny sprawy.

Aby dojść do tego wniosku, Trybunał przede wszystkim przypomniał, że artykuły 13 ust. 1 rozporządzeń nr 510/2006 i 1151/2012 zawierają stopniowane wyliczenie zakazanych działań i nie ograniczają się do zakazania używania samej zarejestrowanej nazwy. Choć nie sprecyzowano w nich konkretnie tych zakazanych działań, artykuły 13 ust. 1 lit. d) tych rozporządzeń definiują szeroko zakres wszelkich działań innych niż te zabronione w art. 13 ust. 1 lit. a)–c), które to działania mogą skutkować wprowadzeniem konsumenta w błąd co do prawdziwego pochodzenia danego produktu.

Następnie, w odniesieniu do kwestii tego, czy powielenie kształtu lub wyglądu produktu objętego zarejestrowaną nazwą może wprowadzać konsumenta w błąd co do prawdziwego pochodzenia produktu, Trybunał zauważa, że niewątpliwie ochrona przewidziana w rozporządzeniach 510/2006 i 1151/2012 ma za przedmiot zarejestrowaną nazwę, a nie – objęty nią produkt. Wynika z tego, że ochrona ta nie ma na celu zakazania w szczególności stosowania technik produkcji lub powielania jednej lub wielu z cech wskazanych w specyfikacji produktu objętego taką nazwą, ze względu na to, że zostały one wymienione w specyfikacji.

Niemniej jednak ChNP są chronione w zakresie, w jakim określają one produkt o określonej jakości lub pewnych właściwościach. Tak więc ChNP i produkt objęty tą ChNP są ściśle ze sobą związane. Nie można więc wykluczyć, że powielenie kształtu lub wyglądu produktu objętego zarejestrowaną nazwą, która to nazwa ta nie widnieje ani na danym produkcie, ani na jego opakowaniu, może wchodzić w zakres zastosowania artykułów 13 ust. 1 lit. d). Będzie to miało miejsce w przypadku, gdy to powielenie może wprowadzić konsumentów w błąd co do prawdziwego pochodzenia rozpatrywanego produktu.

Aby ustalić, czy to ma miejsce, należy w szczególności dokonać oceny, czy dany element wyglądu produktu objętego zarejestrowaną nazwą stanowi cechę referencyjną i szczególnie odróżniającą tego produktu, tak aby jego powielenie mogło, w połączeniu ze wszystkimi istotnymi w danym przypadku czynnikami, doprowadzić konsumenta do przekonania, że produkt charakteryzujący się tą powieloną cechą jest produktem objętym tą zarejestrowaną nazwą.